

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานคอบทบาทหน้าที่ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผล อภิปราย
ผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองนางรอง
จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีคอบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลักคือ หลักนิติ
ธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความ
คุ้มค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง
เทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น 281 คน แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1 กลุ่มพนักงานเทศบาล จำนวน 76 คน
- 1.2 กลุ่มลูกจ้างเทศบาล จำนวน 205 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ Robert V. Krejcie
แห่งมหาวิทยาลัย Minisota และ Earyle W. Morgan แห่งมหาวิทยาลัย Texas (1970 : 608-609) ได้
สร้างตารางขนาดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างขึ้นมา เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถเลือกขนาดของกลุ่ม

ตัวอย่างของงานวิจัยไปใช้ได้โดยดูจากตารางที่กำหนด รวมทั้งสิ้นจำนวน 197 คน แล้วทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ในการใช้หลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีในเทศบาลเมืองนางรอง

2.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม สำหรับรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัย รายละเอียดคัดเลือกของคำถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขจำนวนและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อคำถามมีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามให้ดียิ่งขึ้น นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out)

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลพนมรุ้ง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเที่ยงให้ได้ค่า Reliability Coefficient Alpha (α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .9672

2.6 นำแบบสอบถามซึ่งมีค่าสูงผ่านเกณฑ์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและขอรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ณ สำนักงานเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทันที พร้อมขอรับคืนเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 197 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11 โดยใช้สถิติดังนี้

4.1 สถานภาพวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จำแนกตามลักษณะทางประชากร ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามคือผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.5 อายุระหว่าง 31-40 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.7 วุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีระดับตำแหน่งพนักงานจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.9 และมีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 6 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.5 ตามลำดับ
2. ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรี ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3. ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง ผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลมีข้อเสนอแนะตามหลักธรรมาภิบาลในหลักความคุ้มค่า มีค่าร้อยละสูงสุด คือ ควรมีการจัดหาครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ที่มีคุณภาพ คงทนถาวร สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 30) รองลงมาคือหลักความโปร่งใส คือ ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในเรื่องของนโยบายด้านการบริหารขององค์กรให้แก่พนักงานได้รับทราบ (ร้อยละ 20) หลักการมีส่วนร่วม คือ ควรมีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นและความสามารถในการบริหารองค์กร (ร้อยละ 16.67) หลักคุณธรรม คือการเพิ่มขึ้นเงินเดือนและเลื่อนระดับตำแหน่ง โดยใช้หลักคุณธรรมมาประกอบการพิจารณา (ร้อยละ 16.67) หลักความรับผิดชอบ คือ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานให้ตรงตามความสามารถ (ร้อยละ 13.33) และหลักนิติธรรม คือ การควบคุมการใช้กฎระเบียบ ช้องบังคับตามเทศบัญญัติอย่างเคร่งครัด (ร้อยละ 3.33) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรี เพื่อหาแนวทาง ที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานให้มากขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้นายกเทศมนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานต่อไป ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมพบว่าความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัตินั้นได้มีการปฏิบัติต่อเนื่องกันมาช้านาน เช่น หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม ซึ่งเป็นกฎระเบียบที่ปฏิบัติกัน ทำให้ทุกคนรับรู้มีความเข้าใจและปฏิบัติตาม แต่บางหลักการพื้่นนำมาใช้ในการปฏิบัติ เช่น หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจการบริหารงานของนายกเทศมนตรี เพราะนายกเทศมนตรีมีประชาสัมพันธ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับคำถามข้อที่ 12 ที่ว่านายกเทศมนตรีได้ประชาสัมพันธ์การเสนอโครงการพิจารณางบประมาณ ให้บุคลากรในเทศบาลได้ทราบทุกครั้ง

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีดังนี้

2.1 หลักนิติธรรม นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักนิติธรรม คือ นายกเทศมนตรีได้วางกฎระเบียบ ข้อบังคับไว้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับเหมาะสมกับสภาพการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ อานันท์ ปันยารชุน (2542 : 27-28) ที่กล่าวไว้ว่า กฎหมายที่ส่งเสริมธรรมาภิบาลได้นั้นจะต้องเป็นกฎหมายที่สามารถจัดสรรประโยชน์ของบุคคลทุกคน ทุกหมู่เหล่าในสังคมได้อย่างเป็นธรรม กล่าวคือเป็นกฎหมายที่อยู่ภายใต้หลักนิติธรรม (The Rule of Law) ซึ่งต้องมีทั้งกฎหมายที่มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่ายในสังคมและปัจเจกชน

2.2 หลักคุณธรรม นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักคุณธรรม คือ นายกเทศมนตรีได้ใช้ความยุติธรรมและความเที่ยงธรรมในการตัดสินใจ และปฏิบัติต่อบุคคลากรด้วยความเสมอภาคทัดเทียมกัน

2.3 หลักความโปร่งใส นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักความโปร่งใส คือ นายกเทศมนตรีเปิดเผยและประชาสัมพันธ์รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ตรวจสอบนโยบายการดำเนินงานด้านต่างๆ ได้แก่ ข้อบัญญัติเทศบาล ข้อบัญญัติงบประมาณ การจัดซื้อ-จัดจ้าง ฐานะการเงิน-การคลัง แผนงานโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ วรภัทร โทชนะเกษม (2541) ที่กล่าวไว้ว่า หัวใจสำคัญของ Good Governance คือความโปร่งใส โดยคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงควรทบทวนกระบวนการทำงาน การกำกับดูแลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของตนว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีความโปร่งใสเพียงใด

2.4 หลักการมีส่วนร่วม นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักการมีส่วนร่วม คือ เปิดโอกาสให้บุคลากร องค์กรอิสระ และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน สนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินโครงการต่างๆของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร แสนทวีสุข (2536 : 90) พบว่าปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการบริหารงานขององค์กรกรรมการ หมู่บ้าน คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยได้แสดงข้อคิดเห็น อภิปราย เสนอแนะ แนวทางของการพัฒนา จะเป็นไปอย่างสม่ำเสมอทุกครั้งที่มีการลงมือร่วมกัน

2.5 หลักความรับผิดชอบ นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักความรับผิดชอบ คือ นายกเทศมนตรีมีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อนโยบายในด้านต่างๆที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อานันท์ ปันยารชุน (2542 : 27-28) ที่ได้เสนอว่า องค์ประกอบของ Good Governance ที่จำเป็นต้องมี คือ ความรับผิดชอบ (Accountability) ซึ่งทุกคนต้องมีความ รับผิดชอบและเหตุผลอธิบายได้

2.6 หลักความคุ้มค่า นายกเทศมนตรีควรมีบทบาทหน้าที่ตามหลักความคุ้มค่า คือ นายกเทศมนตรีได้มีการวางแผนและจัดหาทรัพยากร อุปกรณ์สำนักงานที่มีความคงทนถาวรและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการบริหารจัดการให้ใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 – 2554 ที่ได้สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับหลักความคุ้มค่า คือการเพิ่มพูนประสิทธิผล ประสิทธิภาพของภาครัฐ ในการบริหาร ราชการและการจัดการพัฒนาประเทศและการดำเนินการต่างๆ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน

ซึ่งผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า หลักธรรมาภิบาลที่ใช้ในการปกครองดูแลผู้ได้บังคับบัญชา มีผลต่อความคิดเห็นของบุคลากรเป็นอย่างมาก ซึ่งนายกเทศมนตรีควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ของตนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและทั่วถึง และให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล ของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่

ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรี ดังนั้นจึงควรนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งฝ่ายการเมืองและพนักงานเทศบาล ด้านการพัฒนาการบริหาร ให้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

1.2 จากผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานตามหลักการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงควรนำหลักการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล มาเป็นแนวทางในการบูรณาการและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและการบริหารงานของเทศบาล

1.3 จากผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม ดังนั้นนายกเทศมนตรีควรนำหลักคุณธรรมตามหลักธรรมาภิบาลมาเป็นเกณฑ์ในการประเมินความดีความชอบของพนักงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้พนักงานนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยรูปแบบและความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเทศบาล อื่นๆ

2.2 ควรมีการวิจัยปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานต่อบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเทศบาล อื่นๆ

2.3 ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรี